

Telegraful Român

Organ național-biseri

(Of.)

Onor. «Asociațiunea»

Sibiu

Abonamentul:

Un an 500 Lei. — Șase luni 250 Lei. — Trei luni 130 Lei. — Pentru străinătate un an 900 Lei. — Pentru America 4 Dolari.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției Telegraful Român strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori ne-francate se refuză
Articole nepublicate nu se înapoiază

Prețul inserțiunilor:

un șir petii 6 Lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul convenit

Aboname

să se adreseze Administrației Ziarului Telegraful Român, Sibiu, str. Mitropoliei 45

În discuția parlamentului

DI ministru Alexandru Lăpedatu a depus, în ședința senatului dela 2 Martie 1928, proiectul de lege pentru reglementarea regimului cultelor. Maturul corp a admis urgența, și astfel proiectul va veni săptămâna aceasta în discuția senatului, iar săptămâna viitoare probabil și în discuția camerei.

Proiectul de lege a stat gata, cum se știe, mai mulți ani, a trecut prin câteva modificări însemnate, dar se prezintă totuși păstrând principiile pe care a fost clădit dela început, — deși din partea bisericilor romano-și greco-catolice s'a stăruit și uneltit cu deosebire în chestiunea averilor bisericești *materiale*, care primează, pe semne, la căpeteniile bisericii apusene orce alte considerante mai puțin prozaice și mai mult sufletești.

Când guvernul s'a hotărât, cu aprobarea Înaltei Regențe, să depună pe biroul parlamentului acest proiect al legii de reglementarea cultelor din țara noastră, a rămas ca eventuale schimbări să se încerce în cursul dezbaterilor din parlament.

În situația aceasta s'au contramandat — cum vestește *Unirea* dela Blaj — și «procesionile» prescrise de circulara episcopatului uniatic, — procesiuni care au degenerat în manifeste pamphletare ca b. o. la Gherla. Contramandarea însă nu însemnează renunțare la continuarea uneltirilor și a stăruințelor de până acum; — și așa trebuie să ne așteptăm ca șefii bisericești greco-și romano-catolici să pună în vedere guvernului că se vor adresa poate chiar și tribunalului dela Haga, pentru «desconsiderarea» drepturilor minoritare...

Reprezentanții națiunii, părinții patriei, vor avea prilej să cerceteze problema cultelor din orice punct de vedere și să hotărască după convingerea lor cea mai bună.

Atât episcopatul ortodox din Ardeal, cât și episcopatul din vechiul regat, din Basarabia și Bucovina, în persoana celor 18 arhieriei ai eparhiilor bisericii ortodoxe, pretind și cer cu toată hotărârea soluție dreaptă și justă în chestiunea regimului cultelor, înlăturându-se toate modificările

îndreptate împotriva acestei biserici din partea celor ocrotiți de privilegiile moștenite dela stăpânirile ungurești.

Nu este adevărat, că biserica noastră ortodoxă ar avea intenția d'a face propagandă prozelitistă tocmai pe temeiul legii (art. 45), cum afirmă unii minoritari. Toate veniturile de până acum în sinul ortodoxiei s'au săvârșit *neînraurite din afară*. Prin urmare, nici viitoarea lege nu poate, cu dreptate, să înraurească asemenea treceri în senz contrar, adică oprindu-le prin confiscare de averi. Corpurile

noastre legiuitoare, în țara cu 14 milioane de ortodocși, vor și negreșit să respecte și să aprezieze sentimentele creștinești și naționale ale credincioșilor bisericii dominante, care nu urmărește scopuri străine de marile interese ale statului și ale neamului. Prestigiul ei nu poate fi redus, ci *înălțat* prin legea nouă a cultelor.

Conducătorii țării, — regență, guvern și parlament, — vor înțelege deplin rostul acestui pas, care constituie un eveniment istoric în viața publică și religioasă a României întregite.

Mirajul Blajului

(v.) În jurul acestui modest orașel dela îmbinarea Târnavelor, printr'o reclamă susținută și hrănită cu bogată fantasmă, mai ales după marea noastră unire națională, s'a țesut în mod măestrit un văl diafan de miraj cultural, care în anumite clipe de uitare a putut să seducă și ochiul ager al cercetătorilor deprinși cu prețuirea valorilor obiective și să incurce judecăți de oameni tari — cum s'ar zice — în deducțiuni logice. Ah, Blajul! Blajul cultural...

Alma mater! Of, Blajul naționalist, izvorul latinătății: auzi exclamându-se de atâtea ori pe variate game, în diferite colțuri ale României-mari, de cătră o mulțime, din care poate nici a zecea parte nu ți-ar putea arăta cu degetul pe hartă, unde este această miraculoasă așezare, numită de fericirii ei civi reverendați, printr'o paradoxală iperbolă mica romă.

Astfel s'ar crede, prin absurd, că tot ce a existat și există în Ardealul de douăori milenar, ca

FOISOARA

Sate și orașe creștine

Și mare veselie se făcuse în orașul acela.
Fapte VIII, 8.

Numele orașului era Samaria și bucuria, de care tresălta, o stărnise vestea lui Isus cel propovedit. Învățăceii Domnului s'au împrăștiat, care încotro de groaza prigoanei, pornite din Ierusalim. Fiilp, unul dintre învățăceii s'a oprit în Samaria, o cetate, despre care orice Evreu cum se cade vorbia cu scârbă și cu dispreț. Apostolul a început să arate locuitorilor cetății tot adevărul, de care Evreii s'au răsvrătit. Apostolul Filip vedea în Samaria atâtea noean de mizerie și de păcate, cum numai în orașele mari se obișnuia.

Chiar pentru aceasta se hotărî apostolul să le descopere pe Dom-

nul. Și prinse a le spune cum răutățile și năduful vieții au făcut pe Isus să se pogoare pe pământ să ajute lumea să se smulgă din nevoi și să i dea iertare de păcate. Noua viață propovedită de Apostol n'avea să cunoască îmbrâncirile neputincioase ale vieții trăite până atunci. Spre a a învedera viața cea nouă, Apostolul se atinge de cei bolnavi și, ca prin minune se înzdrăveniau. Și erau unii ologi, care se purtau pe cărji și le-au aruncat sburdând de bucurie. În chipul acesta multe case s'au luminat și supărarea care le întunecase până atunci s'a împrăștiat din ele, ca ceața risipită de soare. Și lumina veseliei umplea, stradele cetății. Dar revărsarea duhului nou de viață nu impresura numai suflete răslețe, ci plutia în aer și cuprindea cetatea întreagă. Bucuria care pornia din suflete, nu cunoștea stavilă și creștea pe urma propovăduirii apostolului.

E limpede lucru că valurile de

bucurie din Cetate erau rodirea propovăduirii credinței. Adesea o idee sau o emoție pleacă dela câțiva inși și trezește fiori în mase colosale de indivizi. Ca și cărbunii, care ard sub spuză, la un moment izbucnesc în flăcări și se încinge o bobotăie în casă. Tot astfel creștinismul strecurându-se ici și colo în comunități răslețe a izbucnit din inimile primilor creștini devotați și s'a răspândit cu iuteala de fulger peste întreg imperiul roman și Europa întreagă se prospera înaintea lui Hristos.

Toți care primesc pe Hristos, devin stăpâniți de o putere tainică, în stare a i renaște. Puterea cea nouă nu se resimte numai în sufletele oamenesti ci ea umbrește și locul în care trăiesc creștinii; schimbă înfățișarea cetății aceasta dinamică stăpână pe inspirații pe simțăminte și pe fapte.

Motivele creștine pot fi întretesute în legi și încorporate în așezăminte. Dar creștinismul nu e condi-

ționat de astfel de afișări. Însă cetatea ca și individul e capabilă de manifestări și de caracter creștin.

Cetatea creștină e mai mult decât totalitatea manifestărilor sufletelor creștine din ea, după cum o compoziție chimică posedă însușiri, care nu le are nici unul din elementele constitutive. Cetatea creștină e o nouă ființă reală, înzestrată cu puteri și calități proprii ale sale.

Această predică vrea să arate ce este un sat sau un oraș creștin, plin de bucurie și renăscut prin puterea lui Hristos.

Subiectul acesta e în legătură cu Ziua Spitalelor și a ofrandelor pentru bolnavi. O astfel de serbare și acțiune filantropică obștească din ziua de azi presupun că ne găsim într'o cetate creștină. La păgâni nu se pomeniau așa ceva. Ce facem azi e elementară expresie a creștinismului veritabil, care în ciuda păgânătății destui de înrădăcinate între

simțire și cultură românească, a radiat și purcede din din această mică romă, care înainte cu două veacuri nici cu cea mai puternică lupă n'ar fi putut-o descoperi pe pământul ardelenesc.

În fața acestui miraj, (și orice miraj este o minciună optică), noi știm, *grecii așa zis ortodocși* — cum suntem botezați în limbajul insinuant și stilat conform morăvurilor locale dela Gherla, reședință de episcopie unită și nu de mult temniță de tâlhari temută — nu fără ironie ne întrebăm: de unde această faimă exagerată? Prin ce refracție misterioasă lumina modestă a Blajului se proiectează pe întinsul țării în magnifice castele culturale? Noi, cari din adâncimea veacurilor avem alt unghi de perspectivă asupra sufletului românesc și a creațiunilor sale, vom cere istoriei noastre culturale, să ne răspundă, ce știe ea despre conștiința, despre cultura și simțirea națională a Ardealului.

Se urzesc aceste forțe vitale ale neamului la Blaj? Nul. Vin din depărtări, răsar din adâncimi cu mult mai respectabile. Doar Blajul (=unitismul) abia este bicentenar, iar în vârsta primei sale tinereți, 50 de ani cel puțin, a fost posedat de furia distrugerii ortodoxiei, care reprezenta vechea, veritabilă și integrală încheiere de cultură românească.

Cultura unui neam se satornicește și crește cu apariția cărții. Dar cele dintâi cărți scrise¹ și mai târziu tipărite² sunt ortodoxe. Talmăcesc pe românește cuvântul Mântuirii, pe pământul Ardealului, cu veacuri înainte de existența Blajului.

Această încheiere de cultură românească, țâșnită ca un torent vioiu și sprinten din sufletul Ardealului ortodox, se împreună, în aceeași vreme, cu creațiunile cul-

turale ale Moldovei³ și ale Țării Românești⁴, cu convingerile croniciarilor⁵ despre originea romană a neamului nostru, determinând, peste culmile Carpaților, un anumit fel, comun, de gândire și simțire românească, în fond ortodoxe. Acest proces cultural era statornicit cu desăvârșire cel puțin cu un veac înainte de a se prinde și Blajul, prin înființarea școalelor sale (1745) în hora culturii românești.

Dar iată, în scurtă vreme după această dată (curând după 1780) ortodoxia ardelenă încă se reculege din amețala loviturii de măciucă, ce i-o aplicase, paricid, în creștet unitismul la 1700, și-și ia locul în aceasta horă, mai întâi sfios, apoi tot mai vioiu, tot mai sprinten, încât după anii furtunoși 1848/49 ajunge în frunte și conduce. Înălțimea valvătăilor de lumină și a valurilor de simțire românească produse prin patriotismul și înțelepciunea mitropolitului Șaguna și de școalele lui, Seminarul din Sibiu și gimnaziul mare din Brașov, ca să exemplificăm, n'au mai fost atinse de școalele romei mici, cari închirindu-se într'un etimologism sterp, în toată jumătatea a doua din veacul XIX-lea și-au luat prin aceasta puntea oricărui avânt.

Până chiar și ideea latinității și continuității neamului în Dacia, punctul de forță în concertul de reclamă al Blajului, n'a răsărit din pământul virgin al acestuia, fiind clar expusă într-o predică credincioșilor săi de un preot ortodox⁶, cu un deceniu înainte de S. Micu și P. Maior.

Prin urmare nu dela Blaj s'a urzit cultura românească și simțirea națională pe plaiurile Ardealului. N'are nici dreptul priorității, nici al exclusivității în acea-

¹ Mitropolii Varlaam și Dosoftei; Epoca lui Vasile Lupu.

² Epoca lui Matei Basarab; Biblia dela București 1688.

³ Miron Costin, Dumitru Cantemir.

⁴ Sava Popovici din Rășinari în 1792.

stă privință, ci este și el un factor cultural cu merite incontestabile pentru neam, pe cari le respectăm, însă *alături* de alți factori mai vechi, cari au frământat gândirea și simțirea românească pe pământul Ardealului, al Moldovei și al Țării Românești. Și acești factori mai vechi, nu din întâmplare, ci după origine, sunt ortodocși, genuini și decizivi în epopeea noastră culturală, pe când Blajul, în această epopee este numai un episod, odinioară frumos.

Dacă am vrea să fim răutăcioși, cum s'arată, în timpul din urmă mai ales, antagoniștii noștri, am mai pune întrebarea, în fața mirajului blăjenesc, ce pe noi nu ne uluiește nici seduce: Cum se face, că episcopul, care a sintetizat la uniți într-o formă superioară idealul național al românilor ardeleni, a trebuit să moară pribeag în țări străine? Blajul... național nu cumva își simțeste partea sa de răspundere în aceasta tragedie? Cum se face, că S. Micu și P. Maior, mândria Blajului, doi coritei ai culturii noastre, cari exprimă, în felul lor, cu mai mare amploare și pasiune ideea latinității noastre, n'au putut afla cuib cald pentru activitatea lor în Blajul... cultural și național, ci au trebuit să se refugieze în Buda dușmanilor noștri seculari, ca din neagra străinătate să grăiască neamului, prin tipografia crâiască de acolo? Cum se face, că din cel mai învățat fiu al său, organizator de școale, strălucit cronicar și mare român, Blajul oficial, național și cultural a făcut un vagabund, distrugându-i existența? Cum se face...?

Dar la ce-am mai întreba? Numai în fața faptelor înșirate până aci, incidental nu metodic, mirajul Blajului pălește, se distramă. Ce-ar mai rămânea din acest miraj, dacă problema ar fi studiată metodic, în complexul vieții noastre culturale și naționale? O sală împodobită cu fașii

multicolore de hârtie — după un festival. Iar Blajul un punct minuscul pe harta României, o romă mică de tot, și încă foarte rustică, care până astăzi nu este nici măcar capitală — de județ.

Dumineca bolnavilor

Dumineca viitoare, dela 11 Martie a. c., e închinată Bolnavilor și Spitalelor.

On. Cler pastoral este invitat să recitească cu atenție Circulara cu Nr. 964/1926 a I. P. S. Sale Mitropolit Nicolae, despre rostul acestei zile și a proceda în conformitate cu cele dispuse acolo.

On. preoțime va pregăti pentru sfânta împărtășanie pe bolnavii din parohie, va intercala ecteniile pentru cei bolnavi la Sf. Liturgie, va predica și strânge ofrande benevole.

Acestea se vor împărți cu ajutorul slujbașilor bisericești în aceeași zi. În Spitale se va prăsnui în conformitate cu dispozițiile menționatei circulare.

În decurs de opt zile apoi se va raporta prin oficiile protopopești despre prăznuirea Duminecii Bolnavilor, numele acestora, ofrandele distribuite, și predica ocazională.

Sibiu, la 5 Martie 1928.

Consiliul arhiepiscopesc.

Comemorare. Împlinindu-se șase ani dela moartea marelui bărbat de stat, Take Ionescu, senatul în ședința sa dela 29 Februar a. c., a adus omagiile sale memoriei ilustrului defunct. În numele bisericii noastre ortodoxe a vorbit P. S. Să episcopul Roman dela Oradea. S'a hotărât așezarea în incinta senatului a bustului ce reprezintă figura lui Take Ionescu.

noi, totuși isbutește să se afirme în viața noastră obștească.

Creștinismul înainte de toate e o forță personală și numai în rândul al doilea se manifestă și la grupuri de indivizi, fie acestea biserici ori state creștine. Acesta e un adevăr de mare însemnătate. Religia incolțește în sufletul convertit la Hristos. Din suflete convertite la Hristos se înjghebează Biserica și Statul creștin. Creștinismul nu pleacă de la Biserică, ori de la Stat la individ ci întors. Nu e cu puțință să alcătuiești întâiu Biserica și Statul și pe urmă să crezi caractere personale, după cum nu poți prăsi o pădure implântând arbuștii cu vârful în pământ și așteptând să prindă rădăcină și să crească tulpini. În aceasta stă fatala greșală a multor organizații bisericești și politice.

Dar nu e mai puțin adevărat că inițiativele personale ale sufletelor pline de credință, nimerind calea cea

bună, încheagă la oiață pe toți cei buni și sunt în stare să dea ființă adevăratei unități, incorporate în bisericile și în neamurile creștine.

Numai astfel de unități sunt genuine, cu caracter și cu forță adevărată. Să încerc a concretiza aceasta pe cât este cu puțință.

O biserică ori o cetate creștină nu este o abstracțiune ci o realitate cu puteri proprii și cu răspunderi evidente.

Noi vedem Biserica înzestrată cu o mulțime de calități dobândite de la fiii săi, dar aceste calități nu le găsim la nici unul din fiii săi.

(Urmează).

Pleacă recruții...

— Schiță pastorală —

— Jalemi-e destul și mie, să-mi schimb sapa cu pușca, și coasa cu mitraliera, — adause altul.

— Apoi plugul, cu tunul.

— Și cărușorul cu vaporul.
— Și cămașa cu altă, c'o bluză și-o raniță! — urmară ceilalți.

Parintele-i ascultă și răspunse:

— Aveți dreptate, dragii mei. Amar e astăzi inimilor voastre când vă despărțiți de toate cele scumpe ale voastre, de casă, de moșie, de părinți, de neamuri și de satul vostru drag, în care ați născut și'n care ați crescut mari și voinici. Dar, gândiți-vă, că la rândul lor și părinții și moșii și strămoșii voștri tot păharul asta l-au gustat; căci vatra și casa, moșia și țara nu pot sta o clipă fără apărare. Și ursul își apără cuibul. Și vulturul își apără cuibul împotriva șarpelui ce se târește pe muchea stânței să-i fure puișorii. Și noi sântem datori să ne apărăm cuibul strămoșesc, pământul scump țării. Voi plecați la arme să învățați măiestria apărării pricepute. Căci voi sunteți mângâierea mărunțelor și nădejdea bătrânețelor. Voi sânteti primăvara ne-

mului nostru, cari împrăștiați lumină și căldură în suflete. Fiți mândri de chemarea voastră!

Feciorii se încurajară. Prinse a se ivi încrederea și bărbăția pe fețele lor sănătoase. Păi'că simțeau că ei sânt stăpînii țării, pe ei se razimă povara apărării. Puteai ceti în ochii lor mândria vredniciei. Dar unul începu iarăși:

Cunoaștem noi c'asa-i, părinte, dar totuș ne doare să lăsam sâtuțul ăsta limpede ca izvorul dela munte, și să ne înfundăm între streini!...

— Adevărat. Vă doare, căci sânteti buni și nevinovați. Și vi teamă de primejdii sufletești. Între cei pășiți sub steag vor fi mulți de altă limbă, de altă lege, de alte datini, vrăjmașe alor noastre. Vor fi iubitori de cărțarii, de beții, de sudalmi, de câte și mai câte rele. Vor fi vestitori ai scripturilor străine, cu altă învățătură, cu alt steag, cu altă cârmă. Vor fi apostoli mincinoși, lupi prădălnici în piei de oi. Și-i adevărat că vă pasc

Averile bisericesti și credincioșii

În legătură cu proiectul legii cultelor

Pe ce cale greșită se află arhierii bisericii greco-catolice române, când pun la cale slujbe și procesiuni împotriva legii cultelor, se arată în câteva nimerite observări făcute în foaia clujană *Gazeta Ardealului*, din 4 Martie a. c., redactată de oameni cari «nu judecă nici ca ortodocși, nici ca uniți, ci ca români».

Este cu dreptate, și așa se face în toate țările luminate, — scrie confratele — ca, la treceri dela un cult la altul, oamenii să aibă drept să-și ia partea din biserică și din averile ei.

«Dar — urmează mai departe — vladicii uniți nu vreau să știe de lucrul acesta, penru că li-i teamă că se face poporul stăpân pe biserici și pe averile acestora și nu mai pot scoate sute și mii de lei pe cari să-i cinstescă papii dela Roma... Întrebăm însă pe P. Sfinții vladici uniți de ce n'au făcut slujbe și procesiuni atunci când papa și guvernul dela Budapesta a tăiat adânc în trupul neamului românesc și ni-au pus pe cap episcopia dela Hajdudorog, în care preoții români au fost siliți să slujească liturgia românească în limba ungurească? De ce?»

«Atunci au tăcut molcom și n'au zis nimic. Au primit în sinul bisericii unite otrava dela Hajdudorog pentru că venea dela Budapesta; acum însă când un guvern românesc în țara românească vrea să facă dreptate adevărată tuturor religiilor, sbiară foc și pară, că acesta vrea să-i sugrume»...

INFORMAȚIUNI

Știre personală. I. P. S.

Sa Mitropolitul nostru *Nicolae* a plecat cu trenul de Duminecă seara la București.

Pelerinajul la Ierusalim, sub conducerea P. Sr. Sale Episcopului *Ortorgie* al Aradului, s'a amân timer pentru toamnă. Numărul celor anunțați până acum e abia 72, — prea puțini, ca să se obție vapor special pentru pelerini. Ear călătoria cu vapoare de cursă prezintă multe dificultăți, îndeosebi pentru pelerinii din popor, neputând avea favoruri și la călătoria cu trenul,

din Egipt în Palestina și înapoi. Cei anunțați vor fi ținuți în evidență pentru pelerinajul din toamnă. Ceice au anticipat o sumă de bani pentru pelerinaj, la institutul «Victoria» în Arad, sânt poftiți a comunica dacă trebuie să li se restituie banii, ori li lasă depuși cu dobândă până în toamnă.

Repausul duminical având să fie respectat conform legii, ziarele din capitala țării nu vor mai expedia în provincie edițiile lor de Luni, cum au făcut până acum.

Adunarea generală a băncii «Albina» Sibiu, s'a ținut în 3 Martie a. c. S'a aprobat bilanțul pe 1927, s'a primit propunerea Consiliului de administrație, cu privire la distribuirea beneficiului net și s'a fixat dividendul pe 1927, cu 24%, — Lei 120 de cupon, care sumă se plătește imediat după adunarea generală, fără nici o detragerere. Pentru scopuri culturale și de binefacere s'a votat suma de Lei 1.800.000—. În consiliul de administrație au fost aleși, cu mandat pe 6 ani, dl. Emanoil Ungurian, avocat, Timișoara, și dl. Petre Drăghici, fost senator, Sibiu, ear membru în Consiliul de censored, cu mandat pe un an, a fost ales dl. Dr. Ioan Bunea, directorul liceului «Gh. Lazăr», Sibiu.

Preoții profesori de religie în școalele secundare ardelenne sânt adânc nemulțumiți în urma hotărârii ministerului de instrucțiune d'a li se reduce salariul la 1200 lei, corespunzând ca salar de baza la 10 ore săptămânal. Profesorii de religie din Ardeal și Banat n'au parohie, deci nici venituri deosebite, ca profesorii similari din România veche. Măsura ministerului fiind nedreaptă pentru profesori și păgubitoare pentru învățământ, se așteaptă, cu drept cuvânt, să fie revocată și să se repare cât mai curând nedreptatea și greșala săvârșită prin reducerea salariului preoților noștri profesori de religie.

Societatea religioasă culturală «Sf. Gheorghe», a tinerimii adulte din din Deva, a organizat, pentru seara zilei de 25 Februar 1928, în sala teatrului comunal dela Deva, o bine reușită producțiune teatrală, dată în scopul renovării bisericii noastre ortodoxe din localitate.

Reforma învățământului secundar, prin noul proiect ce se pregătește, creiază liceul unitar de 7 clase, fără specializări. Examenale de absolvire și de bacalaureat se mențin.

— Toate's bune, părinte. Dar mai ales cu una nu mă pot împăca: Să mi parăsesc eu biserica...

Și-o lacrimă se furișă pe geană. Se'nduioasă și părintele. Il sorbea cu privirea-i înmueată și-i răspunse:

— Tu, priveghietoare dragă a bisericii noastre, cum vei sbura cu trenul spre cuibul garnizoanei tale, rotește-ți privirea și ia seama la grădinile grămădite pe la margini de sate și de orașe, și la pădurile înșiruite în lungul coamelor de dealuri, și vezi cum își înalță în tot locul arborii crengile lor spre ceruri, ca preoții brațele în slujba liturghiei, cerând ajutorul cel de sus. Și ceru-i luminează. Și ceru-i încălzește. Și sub darul cerului răsar și flori și frunze verzi și roduri. Ca pomii grădinilor, ca arborii pădurilor își îndreaptă și tu în tot locul, pe unde vei ajunge, spre ceruri, spre Tatăl cel de sus, gândurile minții și dorurile inimii tale, și dacă ele vor fi curate, vor fi asculte,

Abuz de încredere sau O societate de asigurări. Ni se scrie: Aflăm că mulți români se asigură la o societate numită «Franco-Română» care are, în orașele României, sucursale. Agenții acestei societăți cutreeră satele și ademenesc poporul să se asigureze contra focului la această societate, fiind ea «românească». Acum auzim, că nu e românească, decât cu numele, — și numai până ce amăgește pe români să se asigureze, se folosește de limba românească. După aceea, totul se face pe ungurește. Așa am fost înșelat și eu, de mi-am asigurat, — admenit că e societate românească, — un edificiu, ear după ce mi-a ars, a venit un jidan, care nu știa nimic românește și a luat un proces-verbal în limba ungurească, a făcut hocus-pocus, și din clădirea asigurată în 20.000 lei mi a licvidat 5000 lei, deși clădirea a ars toată. Facem atenți pe românii noștri să se păzească de astfel de agenți cari spun că «Franco-Română» ar fi societate românească și i sfătuim să se asigureze numai la societăți românești. Vom aduce și alte dovezi despre asemenea societăți străine, pe urma cărora mulți ușor crezători rămân pe drumuri.

Pr. N. Cărmănuș.

ȘTIRI LOCALE

În Dumineca ortodoxiei, 4 Martie a. c., s'a ținut în sala Urania un reușit festival, organizat de Societatea ortodoxă a femeilor române, filiala Sibiu, și cercetat de un public enorm al Sibiului, în frunte cu I. P. S. Sa Mitropolitul nostru *Nicolae*. La acest festival au binevoit a da prețios concurs Părintele Dr. Grigore Cristescu, în calitate de conferențiar, și Reuniunea română de muzică «Gh. Dima» sub conducerea probată a dlui N. Oancea, interpretând cu adevărată artă câteva coruri de evlavios cuprins: Heravicul de A. Podoleanu, Cu vrednicie, Sfânt și Axionul de Wachmann, ear la sfârșit Ca pre împăratul, de N. Oancea. Corul mixt, instruit și disciplinat, și-a afirmat din nou vechile calități. Versuri religioase, alese din scriitorii noștri și recitate cu mult sentiment tineresc de elevele Băilă, Pașca și Beu, au fost întreținute în programa variată, și totuși unitară, a festivalului, potrivit — mai ales dacă s'ar continua — s'aducă bune roade pentru obștea ortodoxă.

Conferența, ținută cu această ocazie, despre Educație și apostolat ortodox, o publicăm în întregime în Numărul viitor al ziarului nostru.

Teatru. Artiști ai Teatrului național din capitală, în frunte cu dna Agepsina Macry, și cu dnii Gheorghe Vracca și Ion Sârbul, vor juca, în teatrul sibian, Luni și Marți în 12 și 13 Martie, ora 8-45, piesele: *Păpușile* de Pierre Wolf, și *Prometeu* de V. Efimiu, reprezentate în București cu mare succes. Bilete: La Librăria Foaia Poporului.

Festival școlar va da dl prof. C. M. Ionescu, în 18 Februar, Joi, ora 7 seara, în Teatrul orașului. Programul cuprinde: exerciții gimnastice, dansuri și o piesă teatrală. Onoratul public sibian este rugat a veni la acest festival în număr cât mai mare. Întreg venitul serbării se folosește pentru amenajarea salei de gimnastică a liceului «Gheorghe Lazăr» din Sibiu. Biletele de vânzare la «Librăria Săteanului» și seara la cassa teatrului.

CARTI ȘI REVISTE

Luminatorul, revista bisericii din Basarabia, a apărut pentru 1 Martie 1928. Cuprinde: Predica la patronul Facultății de Teologie—Chișinău, 8 Noemvrie 1927. Prot. N. Timuș. Isus Hristos Nazarineanul (poezie) Pr. A. Luțcan, Cuvântul la ziua hramului sf. trei ierarhi. Ic. st. I. Andronic. Criza Bisericii rusești, Preotul Corneliu Grumăzescu. Deasupra prăpastiei, Traducere de Gh. Grigoraș. Pentru credință și împotriva necredinței, Diacon Panteleimon Calancea. Crucea pe pieptul preotului, Preot Variaam Buziă. Tălcuirea sfintelor Evanghelii a celor 4 evangheliști de Arhimandritul Scriban. Flori din «Câmpul Duhovnicesc». Despre venerarea icoanelor ș. a. ș. a.

Revista: Tomis pentru popor, redactat de Seminarul Teologic, sub patronajul P. S. Episcop Gherontie dela Constanța. Cuprinsul Nrului 8 din a. c.: Vameșul și Fariseul, Cuviosul părinte Martian, Mă numesc creștin, Fiul risipitor, Moartea lui Ghica Vodă, Până în biserică, Curățenia corpului. — Abonamentul 30 lei pe an.

primejdinle. Dar voi să fiți înțelepți precum sânt șerpii. Băgați de seamă răul și vă feriți de el cu vreme. Feriți-vă de toți cei răi, cum se feresc porumbeii de murdărie. Între cei mulți vor fi și de cei buni. Căutați tovarășia lor. Și vă ajutamați, — mai ales voi, cei de-un neam și de-o lege, și din acelaș sat, — și cu vorba și cu fapta. Căci și brazii răsăriți din o tulpină se ajută împotriva vânturilor și a furtunilor cu trunchiul și cu coroanele. Și pușorii din acelaș cuib de rândunică de sub strașina de paie încă-și dau îndată știrea să se pitească iute căci s'apropie hărâul. Cu atât mai mult aveți voi această datorie, dragii mei.

Ținărul își propți privirea în pământ și recunosc adevărul de aur din sfatul părintelui. Se făcu tăcere pe o clipă. Se adânceau în miezul spuselor. Până întrerupse liniștea Gheorghe a Saftei, cântărețul de sirană:

tate, ca în strana bisericii noastre.

Cântărețul se înroși. Erau, pentru el dulci cuvintele măgulitoare și mângăietoare ale părintelui, și aproape fără de voie-i scăpară vorbele:

— Ce bine-i c'avem povățuitor înțelept... Cât am da să-l nimerim acolo!... Dar, ofițerii, cum am auzit...

— Ofițerii, dragii mei copii, sânt spaimă numai pentru cei răi. Fiți supuși și ascultători. Fiți cu dreptate într'olaltă. Împliniți cu bărbăție slujba voastră. Înfrânați-vă cu tărie poftele, și ofițerii vor fi buni cu voi, ca și părinții voștri de-acasă... Ear, cât privește povățuitorul, să știți că în saul de unde piecați acum, aveți un părinte suflătesc, care vă poartă de grijă, ai cărui ochi rād cu ochii voștri și a cărui inimă piânge alături cu inima voastră!... De aceea voi să-mi scrieți și la bine, și la rău câte-va șire și eu sânt gata să vă viu în ajutor. Voi scrie la companie, la batalion, la regiment, și ori unde va fi

nevoie și am nădejde că glasul cauzei drepte va fi ascultat!... Dar, e târziu, copii. Eu vă las cu bine. Voi fiți cuminți...

Părintele se ridică. Feciorii îl înconjură cu dragoste. Se îmbrăteau să-i mulțumească pentru sfaturi și să-i sărute mâna părintească.

La plecare Gheorghe a Saftei mai spuse:

— Părinte, iartă ne, mai avem o rugămintă. Noi am dori să ieșim cu suflet curat din sat. Curat ca neaua.

— Îmi pare foarte bine. Măne, toată ziua, stau la îndemâna voastră, să vă spovedesc. Ear poimâne slujesc sfânta liturghie, să vă împărtășesc cu cele sfinte. Dumnezeu să vă ajute!...

Părintele plecă. Doi voinici îl petrecură până-acasă. Pe drum era acelaș glod urât. Dar cerul se înseminase. Era luminos. Ca și sufletul părintelui Iacob.

Pr. A. Nana.

Nr. 58/928.

(35) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a Măgura, cu filiala Toplița, protopopiatul Băița, se publică concurs cu termen de 30 de zile, dela prima publicare în Telegraful Român.

Venitele împreunate cu acest post sânt:

1. Salarul dela stat.
2. Stola obișnuită.

3. În Măgura, dela circa 86 familii, câte una ferdelă cucuruz sfărâmat, care se va răscumpără cu bani.

În filia Toplița, dela circa 76 familii, câte una ferdelă cucuruz și folosința a lor 7 jugăre fanaș, precum și folosința cimiterelor în ambele comune.

Casă parohială nu este.

Reflecții la acest post sânt poftiți să-și trimită rugățile provăzute cu documentele necesare, în termenul legal, oficiului protopopesc Băița, și să se prezinte în parohie spre a fi cunoscuți de credincioși.

Băița, la 20 Februar 1928.

Oficiul protopopesc în înțelegere cu consiliul parohial.

Dumitru Secărea
protopop.

Ad. Nr. 285/1928.

(33) 1—3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III Toderița, protopopiatul Oltul, județul Făgăraș, publicăm concurs, cu termen de 30 zile dela prima apariție în Telegraful Român.

Retribuțiile sânt cele fasonate în Coala B.

Reflecții, îndreptați la acest post, sânt poftiți să-și trimită cererile, provăzute cu documentele necesare, în termen Oficiului protopopesc Oltul-Șercaia; să se prezinte și în parohie în vreo Duminecă și sărbătoare, cu observarea dispozițiilor reglementare, pentru a cânta — eventual a celebra — și a face cunoștință cu poporul dreptcredincios.

Șercaia, 4 Februar 1928.

Oficiul prot. ort. rom. Oltul.

Vasile Stoicanea
protopop.

Nou !**Nou !**

A APĂRUT:

„Mie a vietui este Hristos!“ ...

— Scrisori pastorale —

De Icon. Dr. Gr. Cristescu, profesor.
Prețul Lei 40, plus spese de postă 10 lei

Teologie și Sacerdotiu

tipul clasic al păstorului ortodox și idealurile pastorale moderne, de Icon. Dr. Gr. Cristescu, profesor. Prețul Lei 30—, plus spese de postă Lei 10

Se pot comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu.

Anunțuri și publicații se primesc cu prețuri cumpătate, la administrația ziarului:

Telegraful Român

Din «Biblioteca Bunului Păstor» se găsesc la Administrația Revistei teologice:

Nr. 13. «La cine ne vom duce?» de Dr. Gr. Cristescu, profesor.

Nr. 14. «La luptă dreaptă!» de Nicolae Colan, profesor.

Anunțuri și reclame

Cel mai răspândit ziar care poate fi întrebuințat pentru anunțuri și reclame în cererile preoțești din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

Citiți

MEMORIILE

Arhiepiscopului și Mitropolitului
Andrei Șaguna

Au apărut într'un frumos volum, de 112 pagini, cu ilustrațiuni. Cartea cuprinde însemnările lui Șaguna despre fapte și întâmplări momentuoase din viața sa. Se află la

Librăria Arhidiecezană în Sibiu

Prețul: 25 Lei

A apărut

în «Biblioteca bunului păstor» Nr. 17 scrierea

„La picioarele Mântuitorului“

Scurte meditații pentru preoți, prelucrate după A. Huonder, din limba germană

de

Ioan Moșoiu

profesor la licenț ortodox român «Andrei Șaguna» din Brașov

Volumul I. Sibiu 1927. Tipografia arhidiecezană. Pagini 205. Prețul Lei: 80.

În zilele acestea s'a trimis această scriere, deosebit de frumoasă și prețioasă, tuturor preoților din arhiepiscopia de Alba-Iulia și Sibiu. Dar nu ar trebui să fie preot în biserica românească, care să nu fi citit această carte. Ea este de recomandat și oricărui suflet iubitor de cele sfinte.

A apărut în ediție nouă:

Frumoasa din Nor

și alte povești, de E. HO-DOȘ. Volumul conține, pe 196 pagini, 12 dintre cele mai frumoase povești din popor. Se află la: Librăria Arhidiecezană, în Sibiu. Prețul 60 lei și porto.

Croitoria de domni**DUMITRU DUȘLEAG**Sibiu Str. Rannicher 6^a Sibiu

execută tot felul de **Costume bărbățești** solide cât și după ultima modă

Praxă îndelungată în confecționarea de

Reverenzi

:: cari se execută după sistemul cel mai nou ::

Serviciu prompt! Prețuri moderate!

A apărut

în a doua ediție revăzut și completat

Tipicul bisericii ortodoxe

Intocmit pentru trebuințele preoților, studenților în teologie și ale elevilor școalelor normale

de

AUREL POPOVICIU

profesor la Școala Normală „Andrei Șaguna“

și se poate comanda dela Librăria Arhidiecezană din Sibiu. — Prețul Lei 100, plus spese poștale Lei 15.

Mai sânt și se vând în **Librăria Arhidiecezană, Sibiu,** câteva exemplare din

Calendarul Bunului Creștin

(Vechiul Calendar arhidiecezan)

pe anul 1928

Cuprinde bogată materie, cu frumoase chipuri

Conținutul acestui Calendar este următorul:

Jalea țării. — Repriveri (asupra anului 1927). — Din viața Regelui Ferdinand I. — Un mare împărat despre Isus Hristos. — † Dr. Ioan Mihu. — Versuri religioase: Nașterea Domnului, și Înălțarea. — Peatra. — Lumină în întunec. — Pace vouă! (versuri). — Curtea de Argeș. — «Și ne iartă nouă»... (din viața voievozilor români). — Căsătoria morților. — Obicei la greci. — Gonirea diavolilor. — Preoteasa în mijlocul sătencelor. — Pentru trezirea conștiinței creștine. — Nou imn. — În post. — La poarta raiului. — Dumnezeu știe ce face. — Fel de fel: 1. Ce poate rugăciunea! — 2. Țăranii tot mai cuminte. — 3. Cei trei magi. — 4. Cămașa fericitului. — 5. Țăranul și bolșevicul. — 6. Cum să ne purtăm cu preoții? — Glume ș. a.

Chipuri: † Regele Ferdinand I. — M. Sa Regina Maria. — M. Sa Regele Mihai I. — Înalta Regentă: A. S. R. Principele Nicolae, I. P. S. Sa Patriarhul Miron, George Buzdugan. — A. S. R. Principesa-mamă Elena. — Biserica episcopală dela Curtea de Argeș.

În celelalte părți ale Calendarului se află: Cronologia, zilele și lunile de peste an, mersul vremii; însemnarea târgurilor ș. a.

Calendarul s'a tipărit în două ediții: o ediție cu **Șematismul** bisericii ortodoxe române din Arhidieceza de Alba-Iulia și Sibiu, cu «Evidență» pentru oficiile protopresbiterale, parohiale, catihești și învățători, — și altă ediție **fără Șematism**.

Prețul: Ediția cu Șematism 50 Lei, — fără Șematism 20 Lei

Plus porto postal **Lei 10**, și sânt a se trimite înainte prin mandat poștal.

Librăriilor, pentru desfacere peste 10 exemplare, se dă rabat